

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сутність та зміст експертної діяльності у галузі освіти

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітнього рівня	другий (магістерський)
освітньо-професійної програми	073.00.03 Управління закладом освіти (за рівнями)

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 15.05/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2023 р.

Розробник:

Михацька Алла Валер'янівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління.

Викладач:

Михацька Алла Валер'янівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління
Протокол від 29.08.2023 р. № 9

Завідувач кафедри

(підпис)

Оксана МАРУХЛЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми “Управління закладом освіти (за рівнями)”

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми

(підпис)

Алла ПАНЧЕНКО

Робочу програму перевірено
30.08.2023 р.

Заступник директора/декана

(підпис)

Оксана КАЗАК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс		2
Семестр		3
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів		4
Обсяг годин, в тому числі:		120
Аудиторні		16
Модульний контроль		8
Семестровий контроль		-
Самостійна робота		96
Форма семестрового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечити поглиблення та розширення професійних компетентностей у підготовці фахівця-управлінця в межах обраної освітньої програми за рахунок формування додаткових фахових компетентностей в питаннях консультування й проведення експертизи в галузі освіти з урахуванням сучасного стану розвитку освітньої галузі.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими додатковими компетентностями:

ДСКУ 1 Здатність орієнтуватися у нормативно-правовому забезпеченні експертної діяльності в галузі освіти щодо визначення її сутності та змісту.

ДСКУ 2 Здатність до проведення експертизи документаційного супроводу діяльності закладу освіти з використанням новітніх технологій освітніх вимірювань.

ДСКУ 3 Здатність до здійснення перевірки та оцінювання освітніх та управлінських процесів забезпечення якості освіти, експертизи освітніх програм.

3. Результати навчання за дисципліною

Дисципліна забезпечує додаткові результати навчання:

ДРНУ 1 Демонструвати глибокі знання та розуміння нормативноправового забезпечення сутності та змісту експертної діяльності в галузі освіти.

ДРНУ 2 Організувати та здійснювати експертизу документаційного супроводу діяльності закладу освіти з використанням новітніх технологій освітніх вимірювань.

ДРНУ 3 Розробляти та використовувати інструменти оцінювання освітніх та управлінських процесів щодо забезпечення якості освіти, експертизи освітніх програм.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТІ							
Тема 1 Експертна діяльність в освіті: цілі, завдання, зміст, об'єкти і суб'єкти. Етичні аспекти експертизи.	28	2	2	-	-	-	24
Тема 2. Організаційні форми і методи експертизи в освіті	28	2	-	2	-	-	24
Модульний контроль	4						
Разом	60	4	2	2	-	-	48
Змістовий модуль 2.							
ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТА У ГАЛУЗІ ОСВІТИ							
Тема 3. Експертиза і консультування в структурі професійної діяльності фахівця у галузі освіти.	28	2	2	-	-	-	24
Тема 4. Ролі, функції та базові компетенції експерта у галузі освіти.	13	1	-	-	-	-	12
Тема 5. Критерії ефективності експертної діяльності.	13	1	-	2	-	-	12
Модульний контроль	4						
Разом	60	4	2	2	-	-	48
Усього годин	120	8	4	4	-	-	96

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади експертної діяльності в освіті		
2	Практична робота 1. Організація експертної діяльності в галузі освіти.	2
Змістовий модуль 2. Діяльність експерта у галузі освіти		
3	Практична робота 2. Професійна компетентність експерта у галузі освіти. Критерії ефективності експертизи.	2
	Разом	4

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади експертної діяльності в освіті.		
1	Семінарське заняття 1. Експертна діяльність в освіті. Етика професійної діяльності експерта у галузі освіти.	2
Змістовий модуль 2. Діяльність експерта у галузі освіти		
2	Семінарське заняття 2. Зміст підготовки до експертної діяльності в з освіти. Підготовка експертів в галузі освіти з урахуванням особливостей ОР: ЗДО, ЗЗСО, ЗПО.	2
	Разом	4

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні засади експертної діяльності в освіті

Тема 1. Експертна діяльність в освіті: цілі, завдання, зміст, об'єкти і суб'єкти. Етичні аспекти експертизи

Зміст поняття «експертиза». Поняття «експертиза в освіті». Предмет експертизи. Види експертизи. Функції експертизи. Принципи експертизи. Типологія експертиз. Експертиза освітніх інновацій. Загальна характеристика експертної діяльності. Значення експертизи для освіти.

Поняття «експертна діяльність в освіті». Особливості експертної діяльності. Основні засади експертної діяльності. Сутність та зміст експертної діяльності.

Цілі експертної діяльності в освіті. Головні завдання експертної діяльності в освіті, їх типи. Завдання експерта у галузі освіти відповідно до напрямку діяльності. Об'єкти експертизи в освіті. Суб'єкти експертизи в освіті.

Етика і етикет у професійній діяльності. Етичні принципи експерта у галузі освіти: компетентності експерта; неупередженості експерта; попередження (незаконних дій представників освітньої установи); конфіденційності. Етичні правила здійснення експертної діяльності: взаємоповаги експерта і представників освітньої установи, що проходить експертизу; співпраці експерта і представників освітнього закладу; дистанції у професійному спілкуванні; обґрунтованості результатів експертизи; адекватності методів експертизи; науковості результатів експертизи.

Тема 2. Організаційні форми і методи експертизи в освіті

Організаційні форми експертизи в освіті: педагогічний аудит, психолого-педагогічна експертиза, комплексна гуманітарна експертиза, консалтинг тощо.

Групи та види експертних методів. Експертні оцінки. Методи експертних оцінок. Індивідуальні експертні методи. Необхідні умови ефективного застосування методів експертної оцінки. Отримання інформації при застосуванні експертних оцінок. Метод інтерв'ю. Метод анкетування (аналітичного експертного оцінювання). Методи колективних експертних оцінок. Особливості методів колективних експертних оцінок. Зміст методу колективної експертної оцінки. Метод колективної генерації ідей (конференція ідей). Метод «Дельфі». Метод комісії. Метод відстороненого оцінювання. Метод проектів. Навчальний тренінг. Метод дискусії. Ігровий метод. Метод «мозкової атаки». Проблемне навчання. Кейс-метод.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Діяльність експерта у галузі освіти

Тема 3. Експертиза і консультування у структурі професійної діяльності фахівця у галузі освіти

Освіта як об'єкт експертизи. Експертиза та консультування в освіті як вид професійної діяльності в Україні та світі. Підготовка експертів. Особливості наукової та гуманітарної експертизи.

Процес консультування. Етапи консультування. Особистісно орієнтоване консультування в освіті. Психологічне консультування в освіті. Управлінське консультування. Консультування керівників освітніх установ. Експерт у галузі освіти як фахівець у галузі освіти. Особливості експертної і консультативної діяльності в умовах воєнного стану.

Тема 4. Ролі, функції та базові компетенції експерта у галузі освіти.

Ролі експертів у галузі освіти: експерт, консультант, аналітик, менеджер тощо. Провідні функції експерта у галузі освіти.

Вимоги до експертів у галузі освіти. Базові компетенції експерта у галузі освіти. Спільне та відмінне між кваліфікаціями «експерт у галузі освіти», «менеджер з освіти», «фахівець з управління проектами», «менеджер інноваційного бізнесу».

Методи відбору експертів у галузі освіти: евристичні, статистичні, тестові, документальні та комбіновані. Процедура добору групи експертів (визначення кількості експертів, складання списку експертів, отримання згоди на участь у роботі). Принципи діяльності у творчих групах.

Тема 5. Критерії ефективності експертної діяльності.

Поняття «ефективність експертизи». Визначення чинників, що впливають на ефективність експертної діяльності в освіті.

Критерії ефективності експертизи: критерії якості відбору експертів; комунікативні уміння та навички; критерії ефективності процесу експертизи. Інтенсивні чинники підвищення ефективності експертизи в освіті. Екстенсивні чинники підвищення ефективності експертизи в освіті.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських (практичних) занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському (практичному) занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	59	-	59
Максимальна кількість балів: 118					
Розрахунок коефіцієнта: 1,18					

Критерії оцінювання завдань на семінарських (практичних) заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок
70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи з курсу «Сутність і зміст експертної діяльності в освіті» спрямований на поглиблення теоретичних знань та формування наукового світогляду, розвиток методологічної й управлінської культури згідно зі змістом навчальної дисципліни, самостійного мислення, професійно-значущих і творчих якостей, здатності до інноваційної діяльності, вмінь щодо здобуття, обробки та аналізу наукової інформації й методичних джерел.

Все це має сприяти професійному розвитку і саморозвитку управлінців у галузі освіти, їх професійній підготовці до інноваційної професійно-педагогічної та управлінської діяльності.

Від магістрантів вимагається:

1. Ведення тематичного словника.

2. Опрацювання наукових джерел з кожної теми за формою, яка обирається самостійно (конспект, тези, план, таблиця, схема, висновки тощо), та з визначенням особистого ставлення до змісту роботи (за бажанням).

3. Доповнення списку рекомендованих джерел самостійно підібраними до кожної теми науковими працями, які відображають напрями наукових уподобань.

4. Порівняння змісту матеріалів з певного питання, взятого із різних джерел.

5. Формувати й висловлювати своє міркування щодо питань проблемного характеру згідно із кожною темою, що сприяє усвідомленню актуальних проблем й пошуку засобів їх вирішення, загостренню уваги на суперечностях, які виникають відповідно до конкретних умов освітнього процесу в ЗДО, ЗЗСО, ЗПО.

6. Виконання завдань на розвиток рефлексивних умінь, аналіз і самооцінку власної професійно-педагогічної діяльності, професійно-значущих рис своєї особистості.

Наприкінці вивчення дисципліни «Сутність і зміст експертної діяльності в освіті», важливо оцінити якість засвоєння навчального матеріалу магістрантами в цілому та за окремими темами. Доцільно проаналізувати зміни в науковому світогляді кожного магістранта, рівень сформованості його методологічної і управлінської культури. Кількість самостійних робіт – одна на один кредит.

Завдання для самостійної роботи:

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади експертної діяльності в освіті.		48	10
1	Самостійна робота 1. Скласти проект Кодексу професійної етики експерта в галузі освіти.	12	5
2	Самостійна робота 2. Класифікувати аналітичні методи експертної діяльності в освіті. Скласти власну модель індивідуальної професійної діяльності експерта в галузі освіти.	12	5
Змістовий модуль 2. Діяльність експерта у галузі освіти		48	10
4	Самостійна робота 1. Скласти технологію експертизи наукового чи навчально-методичного видання на вибір: підручника / навчального посібника.	24	5
5	Самостійна робота 2. Скласти перелік базових компетентностей для освітньої програми «Експерт у галузі освіти» відповідно до обраного ОР ЗО: ЗДО, ЗЗСО, ЗПО.	12	5

Критерії оцінювання самостійної роботи: 5 балів

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками.
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок.
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків.
2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання.

Кількість балів за виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких умов:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 2. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
25	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу; стилістично грамотно викладає матеріал.
24-20	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Проте виклад окремих питань недостатньо змістовний та аргументований, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

19-15	Загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.
14-10	Володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, викладає його фрагментарно, без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає суттєві неточності.
9-5	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
4-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Модульний контроль проводиться в письмовій формі та передбачає відповіді на теоретичні питання, демонстрація прикладів застосування теоретичного матеріалу або розв'язок компетентнісних завдань.

Орієнтовний перелік питань для модульного контролю 1:

1. Поняття експертизи в освіті.
2. Предмет експертизи.
3. Види експертизи.
4. Функції експертизи.
5. Принципи експертизи.
6. Типологія експертиз.
7. Експертиза освітніх інновацій.
8. Загальна характеристика експертної діяльності.
9. Значення експертизи для освіти.
10. Поняття «експертна діяльність в освіті».
11. Особливості експертної діяльності в Україні.
12. Основні засади експертної діяльності в освіті.
13. Цілі експертної діяльності в освіті.
14. Головні завдання експертної діяльності в освіті, їх типи.
15. Об'єкти і суб'єкти експертної діяльності в освіті.
16. Методологія експертної діяльності.
17. Мета і предмет експертної діяльності у галузі освіти.
18. Основні напрями експертної діяльності в освіті.
19. Етичні принципи експерта у галузі освіти.
20. Етичні правила здійснення експертної діяльності.
21. Професійно-значущі та особистісні якості експерта.
22. Організаційні форми експертизи в освіті.
23. Експертні оцінки. Методи експертних оцінок.
24. Групи та види експертних методів.
25. Необхідні умови ефективного застосування методів експертної оцінки.
26. Індивідуальні експертні методи.
27. Метод інтерв'ю.
28. Метод анкетування.
29. Методи колективних експертних оцінок.
30. Метод колективної генерації ідей.
31. Метод «Дельфі».

32. Метод комісії.
33. Метод відстороненого оцінювання.
34. Метод проєктів.
35. Навчальний тренінг.
36. Метод дискусії.
37. Ігровий метод.
38. Метод «мозкової атаки».
39. Проблемне навчання.
40. Кейс-метод.
41. Відбір організаційних форм та методів експертної діяльності.
42. Підготовка інструментарію для проведення експертизи.
43. Технологія проведення експертизи.
44. Статистичний аналіз результатів.
45. Підготовка звіту за результатами експертного оцінювання.

Орієнтовний перелік питань для модульного контролю 2:

1. Освіта як об'єкт експертизи.
2. Експертиза та консультування в освіті як вид професійної діяльності.
3. Підготовка експертів з освіти в Україні.
4. Підготовка експертів та консультантів з освіти за кордоном.
5. Процес консультування.
6. Етапи консультування.
7. Особистісно орієнтоване консультування в освіті.
8. Психологічне консультування в освіті.
9. Управлінське консультування.
10. Консультування керівників освітніх установ.
11. Сутність консультативної діяльності.
12. Системний характер експертної діяльності в освіті.
13. Творчий характер експертної діяльності.
14. Експерт у галузі освіти як фахівець.
15. Ролі експертів у галузі освіти.
16. Провідні функції експерта у галузі освіти.
17. Базові компетенції експерта у галузі освіти.
18. Вимоги до експертів у галузі освіти.
19. Спільне та відмінне між кваліфікаціями «експерт у галузі освіти», «менеджер з освіти», «фахівець з управління проєктами», «менеджер інноваційного бізнесу».
20. Методи та процедури відбору експертів у галузі освіти.
21. Структура змісту підготовки фахівців у галузі освіти до експертної діяльності.
22. Зміст теоретичного компонента підготовки до експертної діяльності.
23. Організаційно-методична підготовка експерта у галузі освіти.
24. Поняття «ефективність експертизи».
25. Критерії ефективності експертизи.
26. Інтенсивні чинники підвищення ефективності експертизи в освіті.
27. Екстенсивні чинники підвищення ефективності експертизи в освіті.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань та навичок, розширення кількості підсумкової балів до 100.

Оцінка за кожний змістовний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, за виконання індивідуальних самостійних завдань, за модульні контрольні роботи. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістовного модуля.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- методи письмового контролю: виконання письмових завдань;
- метод взаємооцінювання студентів;
- методи самоконтролю: форми оцінювання.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повнота обсягу виконання навчальних завдань;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (п.7), де зазначено види контролю і кількість балів за видами.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сутність і зміст експертної діяльності в освіті»

Разом: 120 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 4 год, практичні заняття – 4 год,
самостійна робота – 96 год., модульний контроль – 8 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Теоретичні засади експертної діяльності в освіті			Діяльність експерта у галузі освіти		
Кількість балів за модуль	59 балів			59 балів		
Лекції	1	2		3	4	5
Дати						
Теми лекцій	Експертна діяльність в освіті: цілі, завдання, зміст, об'єкти і суб'єкти. Етичні аспекти експертизи (1 бал).	Організаційні форми і методи експертизи в освіті (1 бал).		Експертиза і консультування у структурі професійної діяльності фахівця у галузі освіти (1 бал).	Ролі, функції та базові компетенції експерта у галузі освіти (1 бал).	Критерії ефективності експертної діяльності (1 бал).
Теми семінарських (практичних) занять	Семінарське заняття 1. Експертна діяльність в освіті. Етика професійної діяльності експерта у галузі освіти (11 балів).	Практична робота 1. Організація експертної діяльності в галузі освіти (11 балів).		Семінарське заняття 2. Зміст підготовки до експертної діяльності в з освіті. Підготовка експертів в галузі освіти з урахуванням особливостей ОР: ЗДО, ЗЗСО, ЗПО. (11 балів).	Практична робота 2. Професійна компетентність експерта у галузі освіти. Критерії ефективності експертної діяльності (11 балів).	
Самостійна робота	5 балів	5 балів		5 балів	5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Загалом	118 балів					
	Коефіцієнт приведення навчального рейтингу студентів у 100-бальну шкалу – 1,18					

8. Рекомендована література

основна

1. **Вимірювання в освіті:** Підручник / За редакцією О. В. Авраменко. – Кіровоград: Лисенко В. Ф., 2011. – 360 с.
2. **Гнатієнко Г. М., Снитюк В. Є.** Експертні технології прийняття рішень / Г.М.Гнатієнко, В. Є. Снитюк. – К.: Маклаут, 2008. – 444 с.
3. **Зварич Г.В.** Критерії, показники та індикатори моніторингу, експертизи та оцінювання якості освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти. *Імідж сучасного педагога*, 2020, 5 (194): 14-20. URL: <http://isp.poippo.pl.ua/article/view/215111>
4. **Калінічева, Г. І.** (2022). Експертна діяльність у сфері вищої освіти: компетентнісний вимір. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, (2), 17-28. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41556/>
5. **Касьянова О.М., Квасник О.В.** Менеджмент наукових досліджень та інновацій: навч.- метод. посіб. для самост. роботи. Харків, 2020.-32с
6. **Касьянова О.М.** Контроль якості навчання у системі вищої та післядипломної освіти: теорія і практика. Харків, 2019. – 99с
7. **Касьянова О. М.** Педагогічна експертиза діяльності навчального закладу: навч.-метод. посіб. Харків: Вид. група «Основа», 2012.-128с
8. **Касьянова О. М.** Експерт в освіті: основні характеристики, методи відбору та оцінювання / О. М. Касьянова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т; [голов. ред. : Сущенко Т. І.]. – Запоріжжя : КПУ. – Вип. № 21 (73). – 2011. – 502с.
9. **Кількісні методи експертного оцінювання: наук.-метод. розробка** [уклад. В.П. Новосад, Р. Г. Селіверстов, І.І. Артим]. Київ : НАДУ, 2009. 36 с.
10. **Мармаза, О. І.** Експертиза закладу освіти та його об'єктів у контексті кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти зі спеціальності «Менеджмент».(2020). URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/d969bec5-1e97-43da-960c-51da662fc651> (Дата звернення 20.04.2023).
11. **Методика оцінювання якості освіти** URL: http://estetika.at.ua/metodika_ocenivaniya_kachestva_obrazovaniya.pdf (Дата звернення 21.04.2023).
12. **Огнев'юк В. О.** На шляху до становлення нового наукового напрямку «Освітологія» В. О. Огнев'юк // Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 15 груд. 2010 р. / МОН України, НАПН України, ГУОН КМДА, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін.; за ред В. О. Огнев'юка. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – С. 5 – 9.
13. **Освітологія: підготовка експертів у галузі освіти: навчально-методичний посібник** / За ред. Огнев'юк В.О.; Авт.колектив: В. О. Огнев'юк, Сисоєва С. О., О.Б.Жильцов, Л.В.Козак, О.М.Кузьменко, І.І.Тригуб, М.М.Галицька, Н.П.Мазур, Н.А.Побірченко, В.О.Рябенко, М.Зельман, О.О.Коцур. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс», 2015. – 464 с.
14. **Соловей М. В.** Підготовка магістрів до експертизи діяльності навчального закладу / М. В. Соловей // Педагогічний дискурс. – 2009. – Вип. 5. – С. 207 – 209.

15. **Спільник І., Спільник П.** Етичні засади діяльності у консультаційній сфері URL:http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ecan/2011_8_2/pdf/spilnyk.pdf

16. **Стражнікова, І. В., Завгородня, Т. К.** (2021). Експертна діяльність у галузі вищої освіти: методичні рекомендації до курсу. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/10799/1/%d0%9c%d0%95%d0%a2%d0%9e%d0%94%d0%a0%d0%95%d0%9a%d0%9e%d0%9c%20%d0%94%d0%9e%20%d0%9a%d0%a3%d0%a0%d0%a1%d0%a3%20%d0%95%d0%9a%d0%a1%d0%9f%d0%95%d0%a0%d0%a2%d0%9d%d0%90%20%d0%94%d0%86%d0%af%d0%9b%d0%ac%d0%9d%d0%86%d0%a1%d0%a2%d0%ac.pdf> (Дата звернення 15.06.2023).

доаткова

1. **Величко О. М., Коломієць Л. В., Гордієнко Т. Б., Карпенко С. Р., Габер А. А. Шевцов А.Г.** - Групове експертне оцінювання та компетентність експертів. – Одеса, ФОП Бондаренко О.М., 2015. – 285 с.

2. **Методи експертних оцінок** для розв'язання задач прийняття рішень URL:<http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/313/11.pdf> (Дата звернення 20.06.2023).

3. **Огнев'юк В. О.** Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / В. О. Огнев'юк. – К.: Знання України, 2003. – 450 с.

4. **Пономаренко, Наталя Григорівна.** Експертиза в освіті Люксембургу. (2020). URL:http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6902/1/ukr_vum_2020_30_07.pdf (Дата звернення 15.06.2023).

Посилання на ЕНК: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=17114>